

Dosarul nr.2ra-327/23
2-19088321-01-2ra-27022023

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: R. Pascari)
Instanța de apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Malîi, A. Braga, V. Cotorobai)

DECIZIE

14 februarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Complet de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Nichifor Gheorghii,
în cauza civilă, intentată la acțiune oblică, depusă de S.A. „Termoelectrica”
în interesele debitorului A.P.L.P. nr. 53/474 Chișinău împotriva lui Nichifor
Gheorghii cu privire la încasarea datoriei pentru energie termică furnizată,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2022, prin care
s-a respins apelul declarat de Nichifor Gheorghii și s-a menținut hotărârea
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 noiembrie 2021,

c o n s t a t ă :

La 01 aprilie 2019 „Termoelectrica” S.A., acționând în interesele debitorului
APLP nr. 53/474, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nichifor
Gheorghii solicitând încasarea din contul pârâtului datoriei pentru serviciul de
energie termică livrat, în sumă de 15075,25 lei și cheltuielile de judecată.

În motivare, a indicat că în baza contractului de livrare a energiei termice în
apă caldă nr. 5574 din 01.11.2004 încheiat între „Termoelectrica” S.A. și APLP
53/474 mun. Chișinău, ultimul și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru
utilizarea energiei termice furnizate.

Din motivul neonorării obligațiilor de plată, la 28 ianuarie 2019 datoria la
consumul de energie termică constituie suma de 312056,25 lei, devenind de fapt
debitorul „Termoelectrica” S.A.

A.P.L.P. 53/474 a prestat la rândul său servicii de gospodărire comunală,
inclusiv alimentarea cu energie termică, la toți locatarii blocurilor locative
gestionate, care au beneficiat de serviciul prestat și au obligația de a achita în
termen contravaloarea conform facturilor primite.

A.P.L.P. 53/474 nu a acționat în judecată consumatorii restanți, inclusiv nu
l-a acționat în judecată pe Nichifor Gheorghii pentru încasarea datoriei la
consumul energiei termice în sumă totală de 15075,25 lei, acumulată până la 01

februarie 2019, în mare parte din lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat și altor cheltuieli de judecată.

Potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, în calitate de proprietari ai apartamentului nr. X din mun. Chișinău, str. Ion Creangă, este înregistrat Nichifor Gheorghii.

În baza contului personal deschis la A.P.L.P. 53/474 pe numele pârâtului ultimul a acceptat prestarea și a beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare.

Informația privind situația despre achitarea pentru energia termică, arată că pârâtul, domiciliat în apartamentul nr. X din mun. Chișinău, str. Ion Creangă, 43 mun. Chișinău, a acumulat o datorie la plata energiei termice în mărime de 15075,25 lei, în perioada 01 noiembrie 2015 până la 01 februarie 2019.

Reclamanta în interesele debitorului său A.P.L.P. 53/474 a solicitat încasarea de la Nichifor Gheorghii în beneficiul A.P.L.P. 53/474, a sumei de 15075,25 lei cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice, și încasarea în beneficiul SA „Termoelectrica” a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 270 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 februarie 2020, s-a admis excepția de tardivitate invocată de Nichifor Gheorghii și s-a respins în parte acțiunea depusă de „Termoelectrica” S.A., în interesele A.P.L.P. nr. 53/474 împotriva lui Nichifor Gheorghii în partea încasării datoriei în mărime de 8558,77 de lei acumulată pe perioada de până la 01 aprilie 2016, ca fiind depusă peste termenul de prescripție.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2020, s-a admis recursul declarat de SA „Termoelectrica”, s-a casat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 5 februarie 2020 și s-a emis o nouă încheiere, prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea lui Nichifor Gheorghii privind aplicarea excepției de tardivitate, cauza fiind restituită la rejudecare în aceeași instanță în același complet de judecată.

Instanța de apel a constatat că S.A. „Termoelectrica”, a înaintat acțiunea oblică în interesele A.P.L.P. nr.53/474, și după cum a indicat a aflat despre datoria lui Nichifor Gheorghii la prezentarea informației despre datornici de către APLP nr.53/474 în februarie 2019, dată de la care și urmează a fi calculat termenul de prescripție pentru reclamantul în acțiunea oblică S.A. „Termoelectrica”.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 noiembrie 2021, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de „Termoelectrica” S.A., în interesele A.P.L.P. nr. 53/474.

S-a încasat de la Nichifor Gheorghii în beneficiul A.P.L.P .nr. 53/474 suma de 15075,24 lei cu titlu de datorie acumulată pentru consumul de energie termică pentru perioada de până la 01 februarie 2019.

S-a încasat de la Nichifor Gheorghii în beneficiul „Termoelectrica” S.A. suma de 452,25 lei, cu titlu de taxă de stat.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, s-a constatat faptul că S.A. „Termoelectrica”, este în drept de a înainta prezenta acțiune și ca urmare, se expune asupra fondului cauzei, adică dacă pârâtul are obligația de achitare a energiei termice.

Instanța de fond a constatat că, potrivit facturii emisă de SRL Info-Bon și conform listei calculului și achitării pe energia termică pentru perioada 01 noiembrie 2015 – 01 februarie 2019, Nichifor Gheorghii a acumulat o datorie pentru consumul energiei termice (încălzire și prepararea apei calde), în sumă de 15 075,25 lei la locul de consum apartamentului nr.X din mun. Chișinău, str. Ion Creangă bloc locativ și gestionat de A.P.L.P. nr. 53/474.

Astfel, în temeiul pct. 17 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002 și art.25 al Legii nr. 802/24.10.2002 serviciilor publice de gospodărie comunală și art. 51 alin. (1) Legii nr. 75 din 30.04.2015 cu privire la locuințe Nichifor Gheorghii are obligația legală de a achita serviciile de gospodărie comunală și serviciile prestate necontorizate în locuința lor, conform facturilor primite și în termenul prevăzut de acestea.

Ca urmare, instanța de fond a considerat întemeiată acțiunea și a dispus încasării datoriei la plata pentru energia termică prestată în mărime de 15 075,25 lei, pentru perioada 01 noiembrie 2015 – 01 februarie 2019.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței, la 01 decembrie 2021, Nichifor Gheorghii a declarat apel solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 24 noiembrie 2021 și emiterea unei hotărâri de respingere a acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2022, s-a respins apelul declarat de Nichifor Gheorghii și s-a menținut hotărârea Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 24 noiembrie 2021.

La 03 februarie 2023, Nichifor Gheorghii a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2022, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, și emiterea unei hotărâri de respingere a acțiunii, ca fiind tardivă, pentru perioada de până la 01 aprilie 2016.

În subsidiar, restituirea cauzei la rejudecare, în instanța de apel.

Drept temei de recurs a invocat prevederile art. 432 alin.(2) lit. a) și c), alin.(4) din Codul de procedură civilă.

În motivare a invocat că, soluția instanței de apel este neîntemeiată și cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Instanța de apel nu a aplicat prevederile art.391 alin.(1), art. 401 alin.(1) lit. a), art. 893 Cod civil.

Pretenția privind încasarea datoriei pentru perioada de până la 01 aprilie 2016, în mărime de 855,77 lei, este tardivă.

Instanța de apel eronat a aplicat prevederile art. 123 alin.(2) din Codul de procedură civilă, ca urmare a efectelor ce derivă din decizia Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2020.

La caz, sunt emise două acte judecătorești contradictorii, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 04 iunie 2020 a constatat că „Termoelectrica” S.A., a înaintat acțiune oblică, în interesele A.P.L.P. nr.53/474, după cum a indicat a aflat despre datoria lui Nichifor Gheorghii la prezentarea informației despre datornici de către A.P.L.P. nr.53/474 în februarie 2019, dată de la care și urmează

a fi calculat termenul de prescripție pentru reclamantul în acțiunea oblică SA "Termoelectrica" fără a aplica și interpreta prevederile art. 893 Cod civil, iar prin decizia din 29 septembrie 2022 Curtea de Apel a constatat că Nichifor Gheorghii a întrerupt termenul de prescripție prin achitarea sumei de 729,53 lei.

Recurentul a invocat că, instanța de apel la soluționarea litigiului nu a apreciat probele, nu a determinat circumstanțele și caracterul juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei, soluționând cauza superficial.

Totodată, instanța de apel a stabilit că termenul de prescripție a fost întrerupt prin achitarea sumei de 729,53 lei în luna februarie 2018, deși pentru luna februarie 2018 suma spre plata pentru energia termică furnizată a fost de 675,41 lei, însă factura pentru luna februarie 2018 nu a fost achitată, din lipsa mijloacelor financiare.

Instanța de apel nu a combătut faptul că suma de 729,53 lei a fost achitată, pentru luna precedentă, adică ianuarie 2018, ceea ce a dus eronat că această plată a fost efectuată pentru energia termică livrată în luna februarie 2018.

Recurentul a susținut că invocarea omiterii termenului de prescripție de către reclamant este un mijloc de apărare, care decurge din principiul disponibilității, iar instanța urma să țină cont de acesta.

Concluzia instanțelor inferioare precum că, cererea de chemare în judecată este în termen, iar termenul de prescripție a fost întrerupt în luna februarie 2018, este neîntemeiată și contrară normelor de drept aplicabile situației, deoarece acțiunea oblică este depusă în afara termenelor legale.

Datoria la energie termică de până la 01 aprilie 2016 în sumă de 8558,77 lei, este tardivă, iar termenul de prescripție nu este întrerupt.

În opinia recurentului instanța de apel nu a cercetat probele și argumentele invocate în apel, ca urmare fiind emisă o decizie, cu interpretarea eronată a legii.

Cu referire la termenul recursului:

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 29 septembrie 2022.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit informației de la fila dosarului 202 verso Vol. I, instanța de apel a comunicat recurentului decizia motivată la 14 decembrie 2022, respectiv, cererea de recurs declarată la 03 februarie 2023, este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

La 28 februarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, corespondența fiind recepționată la 03 martie 2023 (f.d.17 Vol. II).

Prin referința depusă la 31 martie 2023, S.A. "Termoelectrica" a susținut că cererea de recurs nu este motivată prin prisma art.432 a Codul de procedură civilă. Argumentele recursului reprezintă o parafrază a celor invocate în apel, respectiv, un dezacord cu soluțiile adoptate de instanțele ierarhic inferioare.

Cele cu referire la omiterea termenului de prescripție, au fost supuse examinării prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2020, unde s-a soluționat aplicabilitatea în speță a instituției prescripției extensive.

Atât instanța de fond, cât și instanța de apel just au statuat asupra faptului că

acțiunea este în termen, recurentul efectuând sistematic achitări în vederea stingerii datoriei acumulate la energia termică. S.A. "Termoelectrica" a pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2023 recursul declarat de Nichifor Gheorghii, a fost considerat admisibil.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1-9 și 11-16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Respectiv, recursul declarat de Nichifor Gheorghii, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În corespundere cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs;

Astfel, verificând decizia contestată, motivele recursului, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și urmează a fi respins, pentru considerentele ce vor succede.

Din materialele dosarului se reține că apartamentul nr.X situat în mun. Chișinău str. Ion Creangă, 43, aparține cu drept de proprietate lui Nichifor Gheorghii în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.270 din 05 februarie 2016.

Prin urmare, conform contului personal au fost emise facturi pe numele pârâtului, pentru furnizarea energie termice.

Potrivit pct.3 din hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă serviciile locative, comunale și necomunale se prestează proprietarilor de apartamente și locatarilor din fondul locativ în baza contractelor încheiate cu gestionarul fondului locativ sau cu furnizorul/operatorul, în strictă corespundere cu legislația în vigoare.

Pct. 6 din hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002 stabilește că tarifele pentru închirierea sau arendarea apartamentelor, încăperilor locuibile din cămine ori încăperilor nelocuibile din blocul locativ, apa caldă menajeră, deservirea tehnică și reparația echipamentelor tehnice din interiorul blocului,

deservirea tehnică și reparația blocului locativ de stat sau municipal și utilajului, transportul deșeurilor menajere solide și lichide, deservirea tehnică a ascensoarelor și a sistemului de recepție colectivă a semnalului de televiziune – de către organele administrației publice locale.

Prin cererea de chemare în judecată „Termoelectrica” S.A., acționând în interesele debitorului APLP nr. 53/474, a solicitat încasarea datoriei pentru serviciul de energie termică livrat, în sumă de 15075,25 lei, pentru locul de consum, apartamentul nr.X din str. Ion Creangă, 43, mun. Chișinău.

Potrivit informației privind plata pentru energia electrică și lista calculului rezultă că; la locul de consum, apartamentul nr.37 situat în mun. Chișinău str. Ion Creangă, 43, în perioada 01 noiembrie 2015 – 01 februarie 2019, s-a format o datorie în mărime de 15075,25 lei.

Conform art.774 alin. (1) Cod civil în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute.

În sensul art. 776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Prin prisma art. 892 alin. (1) Cod civil, creditorul a cărui creanță este certă, lichidă și exigibilă poate, în numele debitorului său și independent de voința acestuia, exercita drepturile și acțiunile acestuia în cazul în care debitorul, în dauna creditorului, refuză sau omite să le exercite

Potrivit pct.17 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep de la proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/ încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii.

Pct.18, reglementează că, achitarea plăților se efectuează de către proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc, de regulă, prin instituțiile bancare și oficiile poștale, dacă în contractele încheiate nu este prevăzut altceva. În cazul în care plata se achită direct furnizorilor, prestatorilor de servicii și gestionarilor, casele lor trebuie să fie înzestrate cu aparate de casă cu memorie fiscală.

Așadar, pentru imobilul pe care pârâțul îl deține în proprietate, are obligația de a achita plăților pentru serviciile locativ-comunale.

Obligația de a achita aceste plăți este prevăzută în mod imperativ de lege și reglementată de un ansamblu normativ complex, constituind totodată și o normă de conviețuire socială și astfel, pârâții trebuie să își îndeplinească obligațiile legale în calitate de proprietari.

Mai mult ca atât conform dispoziției art. 25 alin. (1) Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402-XV din 24.10.2002 persoanele fizice și juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sunt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator și consumator.

În consecință, sumele ce rezultă din listele depuse la dosar reprezintă datorii pentru energia termică consumată, acumulată în perioada 01 noiembrie 2015 – 01 februarie 2019 în sumă de 15075,25 lei.

Cu referire la argumentul recurentului precum că, datoria pentru consumul de energie până la 01 aprilie 2016, este prescrisă, Completul de judecată o consideră neîntemeiată.

Potrivit pct.4.4 al contractului de livrare a energiei termice în apă caldă Nr.5574 din 01.11.2004, în cazul neachitării la timp a datoriei pentru energia termică consumată, Furnizorul, în urma încasării plății de la Consumator achită, în primul rând, penalitatea și sumele datoriilor cu termen depășit.

Astfel, prin plata sumei de 719,78 lei, efectuată în luna ianuarie 2018, a fost întrerupt cursul termenului de prescripție. Or, din circumstanțele relevate în cadrul examinării cauzei, nu se poate deduce cu certitudine că Nichifor Gheorghe și-a manifestat, fără nici un echivoc, dorința de a achita anume datoria pentru ultima lună și nu pentru datoria cea mai veche după cum prevede contractul.

În circumstanțele date argumentele invocate în recurs, privind omiterea termenului de prescripție de către SA „Termoelectrica” în interesele APLP nr.53/747 cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică în mărime de 8558,77 lei, formată până la data de 01 aprilie 2016, sunt neîntemeiate.

Reieșind din cele menționate supra, Completul de judecată, conchide că, instanțele ierarhic inferioare au emis o soluție corectă și legală.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul înaintat de Nichifor Gheorghii.

Se menține hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 24 noiembrie 2021 și decizia Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2022.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

Diana Stănilă

Ion Malanciuc